

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XVIII. perducitur vsque ad Annum D.XC.
nempe ab Anno primo Iustini Senioris, vsque ad quintum Mauritij Augusti.
Complectitur annos LXXIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 534. Ioannis Pap. Annus 3. Ivstinianni Imp. 8. Athalarici
Reg. 9.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14926

perducuntur ad mortem misericordia dei patrum et amorem suum tribuuntur.

Quare pro anima vere parentes, & filii & probabili remissione de peccato, ut nullus inimicus. Domino supplicantes, qui velut frumentum nostrum florent regna prestant, & hinc Regulus dicitur immunitus, donec quae tempora. & ad laudam suorum corporis, sicutque rerum nostrarum tranquillitatem, ut mea redire dignetur amabilis. Sed quod facias regas, non regas exaudiatur oratio: effice carcer & quae diffiniam animi?

Quod nefis, ne libet nobis debet impetrari.

Altius enim iustitia vestra & prosperitas: ut ac laudamus gratiam, & nesciam apud vos invenire officia officia: neque

enim nos impetrare poteris, si dubitamus, quem non in

bene mala dare, ut per nos cogitat autem. Orphanus vi-

ditus contra jeans impetrat plauta preferre solatia;

et latrones, ne quod audire per unitatis impietas, dum ma-

ger fiduciam querunt, locum legibus inferant. Nam si aliquid

videtur forte dignitatem, tanta date cunctu manu, ut iuste posse

videatur ferenda.

Evolvitur, faciliter, rater immundo spiritu impalpabiles videntur, furiosi, violenti, tempeste, acutam vitam depellere sursum, & procul, depulentes, omnium generis luxuriam a vesti po-

pulo segregant. Sic autem iniquitatem efficaciter vincit, secum

per se omnes cordum affectus, Episcopus docet, neque

laudes possunt pacare, admittuntur vero innoxiae ca-

datus. Nam ipsa probatio refranum defunctorum est, ut pa-

cium in complicitate. Ideo dignitatem meam in omni vesti

tarte commando, quod etiam alios nostros & eorum orationibus

attinet, quamvis in humana pietate preponimus. Eximi-

entes sunt non sicut quid in humilem. Non sicut calidus

estimator, quod generaliter debet, in coelum excolus: repon-

imus fidelium vestrum honoris salutem & officiam, testumq;

episcopalia officia sed conciliis, ut mente vestra dulciora re-

presentem, quae non nisi annos posteriora commendant. haec

enim ad Episcopos Caledonios: quibus quidem, quid

seculari potest, ipsi magistris suis; quid populo,

quid Episcopis, & quicquid primis diaconi cultui debent;

quid enim Episcopis ipsi magistrisibus atque populis

preferentur, edocet.

Ingenius plauso hoc anno famem vexasse. Urbem,

non recte a magisterio, sed a plures, nam aliis plures ad diuersos

ad eundem tare lignificantes. Degens enim ipso Ravenna-

vbi Rex era, cum vicis suis Ambrolio Romae delege-

rebat eisdem penuria dum agit, sententiam ipsum Cal-

edoto digno accepit ac Proculius sit (inquit) ut aliquo

tempore citatu erit, sicut uero. Itorum indigentia nostra pa-

uerit. Quid plaus? Lete esse non possumus, nisi & illa pa-

uerit communis & solidior. Exstet enim idem ex argu-

mento, non eadem famis vegeter, ut Datum Medioli-

natum Episcopum habeat epistola:

Misericordia bonum habere, nisi hoc per vires familiis mo-

rum effici, auger enim beneficium voluntatis recte uoluntatis;

& quicquid hoc a fraude geritur, hoc vero donatus meritum applica-

tor. Dicit enim, ut munificentiam Principalem sacerdotalem

potest exponere: nam cui est fidelium bonum de propria fidei-

laude potest aliam uita complete. Et ideo familiis

neficiis patiens (cum propositi ejus diuina infirmitate mandatis)

de horribus Toscanae & Dertonaensium paucis speciem (su-

us utrumque in suis oculis) tertiam pars eis operari populo ad

requisitum quod modis per fiduciam distrahit sub nostra oratione

fasciat, non confundit, non renatur ad illos percutit, qui se po-

pali uidentur per transforas. Accipit minus habens indulgen-

iam Principalem. Egoenibus uisum est, non dubitabis. Subuenire.

Fas est potius qui merita in pietatum, nam illud potius recordatur,

quod uoluntate congregatur.

Quare pro similitate vestra & ueritatem officia non potest in-

veniri: quia non uoluntate cognovimus, qd. vix potius invenimus: qd.

qui dem aliis uidentur se uolent gerere, his ej. bona propria perfec-

tie, adiuuant. Procurantur, propter andam, illos atque ej-

lam curauimus, sicut & qui scolasticis vestris ordinacionibus

obieci, nibil se faciunt, sed tantummodo uoluntate obediunt.

Sed uero quam ex scriptis quantitate panici potest

conveniunt, res uerba memoriam specie reperandam futuri

referuntur, Des auxiliante temporibus more vestu redituus, ch-
im adam: ut per filia refutantur, si in nouem faciem blandido
poteris decoris extauri. & hoc Cagliodorus ad Datum san-
ctissimum Mediolanensem Episcopum, de quo plura
infatuis dictum sumus. Exeat de uilemata in opia eiusdem
editum, qd. Regis munificencia misericordia commen-
datur. His additur etiam prouidus Praefectus Prætorio,
vt Episcoporum arbitrio eff. voluerit pretium venalium
item, quas hospites & eragentibus dilirerent: habe-
tur enim de his ipsius promulgatum editum d. Sic igi-
tut tanti Praefecti Prætorii industria factum est, vt ab in-
gruente, sive Italia seueratur: quibus his omnibus fa-
tis in p. ostendit est, quod vbi magistratus religione
mituntur, cuncta felicitate cedant. Sed iam ad res Ecclesi-
sticas orationem conseruamus, decent in his occidente
magistrorum, qui vna cum una sunt pregressi, Paulini
videlicet Confessio Iustinianus, & Cagliodori Prae-
feci Prætorio, digni petenti memoria vitæ.

Cum anno superiore (ve vidimus) Iustinianus Augu-
stus ob exortas comitourias in Ecclesia Orientali, po-
tissimum vero Constantinopolis ob monachos Accesi-
tas in Nestorianum summi dilabentes, duo Archiepiscopos
Cæsariorum & Ephesini legatos missiles ad Ioannem
Romanum Pontificem, quem etiam concuenserunt mis-
si ab aduersa parte legati: Roma diu multumque dis-
cipulatum est, atq; ad concinendos aduersantes Catholi-
cæ pietat, curatam (ve diximus) fuit, vt etiam à trans-
marinis eruditis viris; & inter alios à Ferrando diacono
Carthaginensi & de re tractatio scriberecurum derum ve-
to in facio. Patrum consilii, habito de his Romæ Con-
cilii, rogata cuique sententia, ex veteri Catholica fidel-
itate precepit, quid sentendum dicendum; effet, fuit fir-
miter stabilitum; sed & que ab ipso Imperatore missa er-
rat scripta fidei profectio, cogita, examinata fuit, par-
terque probata. Cunctis insuper aduersariis sententias
confutatis atq; reliq; & sibi ipso Romano Pontifice Ioan-
ne scripta est ad Imperatorem epistola, qua missa ab eo
fidei confessio probatur: vt ita palam facta in Oriente
Catholica & Apollonica Ecclesia sententia, confirmare-
rentur Fideles, solidarentur iostimi, debilique robo-
rentur: qui autem lapsi essent, schrent le extra Ecclesiam
eis, aperte vero fidi adum patere, si quam noscent
probari ab Ecclesia Catholica idem, est, abdicata ha-
reti, vellet amplecti. ceterum nulla excusatione am-
plus dignificent, neque causari possent, non teneri se
Imperatori, vi potest laicu hominis, sectari promulgatum
de fide Catholica sanctionem; cum iam quid de his sen-
tentiis, Nam Romanus Antiles, ex patentibus ipsius
litteris fieri manifestum.

Scriptis igitur Rome ad Iustinianum Imperatorem
Apolonicis litteris, ipse Ioannes Romanus Pontifex
hoc anno sub dictis Confusibus octavo Kal. Aprilis illas
dicti legatis opportentibus ibi demopportuum nau-
gandis tempus: quibz quidem laudantur in primis Sum-
mus Pontifex in Catholico Imperatore egregia pietate,
debi, tuncq; ipsius religionis cultu, qui prosequetur A-
postolicam Sedem, à qua Evangelicā requireret veritatem;
Rogauit demum eundem Augustam, vt quos à recto fidei
Catholicae aberrantem fecerit, omni adhibito studio
renovaret, & inter alios ipsos legatos à monachis Accesi-
tas Romam missos. Sed praetar ipsa S. Pontificis in-
spicere litteras, quas, vt posteris omnibus perpicue sem-
per essent, in recentiori hoc anno facta sui Codicis editione
Iustinianus voluit exarari, sunt vero huiusmodi.

Gorophamus & clementissimo filio Iustiniano Ioannes Episco-
pus urbis Romæ.

Tunc clares sapientie ac mansuetudini vesti. Laudes, Chris-
tianissime Principum, patiore luce tamquam aliquod fulu-
rariat; quod amore fidei, quod charitatis studio, edoli Ecclesi-
sticas disciplinas, Romæ Sedi reverentiae conservatis, & ci-
cunda subiectis. & ad eum dedicatu uiratatem: ad cuncta audi-
rem, hoc est, Apostolorum primum, Domino loquente, præcepimus
eis. Paucis uerba. Quantu[m] esse omnium vere Ecclesiastum caput,
& Patrum regulæ, & Principium flatuta declarant, & pietatis

* taxatut.
Cagliod.
lib.11. ep.9.
28.
COMME-
NATA DI-
LIGENTIA
CASSIOD.
d. Cagliod. lib.
11. ep.9.1.

XIII.
ROM. CON-
CIL. ODE-
MERGEN-
TEM QM-
ITIONEM.

XIV.
IOANNES
PAPA SCRIB-
BIT AD
IUSTINIA-
NUM.

c.I.B. C. de
fury. Trin.
& fida Ca-
tis.

XV.
ROMANÆ
ECCLESIAE
PRÆRO-
GATIVÆ.

ut Nellor ad tentoribus, non his nec Episcopis Orientis fave virtutem & auctoritatem esse fensis ad confundendos heretorum erros, nisi recederet Apostolus Seu scilicet declarata sententia, quam quoniam & pro-mulgant.

Hic insuper opus est monere lectorum, reperiuntur omnes Conciliorum longe prolatus scriptum edictum, immo liberum sit enim eam appellat Liberatus & acquisitio in secessu ad Iohannem Rom. Pontificem: quod cum praefixa est ipsius fidei cetera confessionem, et tamen veliam eam finis & si ei Catholicae exacta declaratio. Tuibus capitulis dicit postea in Ecclesia controverterea ex ea dicta, cui euimus praefixa reperiremus: Edidimus pugnare Imperatorum Iustiniani fides confessionem eam nesciit & refutationem habet, nam: quae aduersantur Catholicae Ecclesiae, Iohanni Papae Secundo transmissum, ut patet in itinere Papae ex eo loco Pontificis, at huc inscripto sicutius et recentioris auctoritatis haud satis exploratas habeantur in libro eam, qui esse creditur Anatolius de Romanis Pontificibus, nulli penitus mentio de hochester editio, sed de peiori dimitatur per dictos legatos Romanos Gallos. Sed & scias perpperam addidimus plenius manifestasse ad Iohannem II. Romanum Pontificem, quod (ut dicimus) conflat tempore Vigili Papae concilium, hic enim est liber, quem aduersus Triacapitula Theodosius Cesarientis Episcopus ab ipso Imperatore edictum curauit, ut elector Liberatus diaconus a quoque his vocetur tempore, atque oculo eius, que et elector, habebar, et os pariter libenter est apud Virginem Papam de cunctis de damnatione Iohannes Theodosius Episcopus Cesarientis. Sed haec manifestiora sunt flos locis inferius, cum de Tribus Capitulo opportunitate tractatio sit. Ve autem de his hoc tempore Iustinianus ad hunc Pontificem scriberet, nul la penitus ratio exhibetur, quod nec aliqua causa id potuerit, cum nondum de Tribus capitulis alteratio aliqua obviata, atque vulgaria esset. Contra signum doctissimum Iureconfutatus, dum inappendice ad Iustinianum Codicem inter alia praemissa ipsam editum recte, in proposito ei a se eruditior notione minime stibis probatur, dum tempore huius Iohannis Papae ab ecclesiis Imperatore editum traditum; dum etiam plus aquo illud commendatur, non confidatur nullis in Ecclesia Catholica seminarium dissidentium, que diuinas coelestes, schismata germinantur obique, etenim (ut constat ex Liberato diacono) fuit illi scriptum contra Pelagium S. Romam Ecclesie d'acumen a Theodoro Cesarienti, etius sicne nec causa bona precepsit, ita nec felix fuit et confutans, turbata viscera Ecclesie pace, ut ex his, quae inferius dicenda sunt, in periculum apparetur. Sed prosequitur iam cunctam de cunctis remeendis narrationem.

Iohannes Imperator, reuteris Roma legislatum, cum fiducia professionem Catholicae fidei rectam sententiam prospexit, ab ipsa Apostolica Sede confirmatum acceptaverit: ne ea vilatenus est populans misericordia, sed his in vniuersitate menti inhaeret, quod Apostolus Sedi placuisse, prudenter illud excoquatur, ut cam ad Eboracum et canticis hymnos accommodat, inflat plenum Ecclesie tradenter concinnam: id namque ab ipso factum anno frequenti, quo Imperator non incipit, Micerlathaber, licet. Credimus anno septimo auctum traditum: sed magistri sententia in hoc numero, vt non ante id tenetur huius, quam idem Imperator accepit ab Apostolica Sede confirmatione fidei sue dictum, sicut etiam auctum eius canticis exordium: *Vnguentum Filius & Verbum Dei, &c.* sequitur. Quod enim ipsa fermentum nascens Ecclesia vidimus factitum: vt Romanorum Pontificem litteras cum acciperemus Orientales, eisdem conferuimus in ecclesiis populo publice legebantur: ex maiorum utique dispensatione aque exemplo peractum apparuit, ut quam Sedes Apostolica cognovisset & confirmasset fidei professionem, omnes simul occirentur.

Sed ad Iohannem Romanum Pontificem redeamus:

Annal. Eccles. Tom. 7.

qui non solum Iustiniani Imperatoris fidei professionem probauit, sed & aduersantes illi Accusatores monachos damnauit idemque, et hi fatus esset confirmasse scriptam ab Imperatore fidem, tamen eo argumento adhuc longiorum tractatione aggressus scribere, interpellatus in hoc hinc a doctissimum quibusdam Senioribus breviores eo argumento scripti epistolam hanc est etiā modis.

Ioannes Episcopus Ramanus illustris & magnifica viri A-sieni, Senator, Libero, Seuerino, Eidel, Autio, Opizioni, Ioanni, Silgerio, Clementino, & amplexo salutem.

Omnis quidem illustris & magnifica viri, ad hoc sententia mea summa confitetur, ut ante missionem vestram, poliquam epistola vel dogmata renoveremus credula Ecclesia, hoc est, fæderorum Sensus, & populi probauit confessus, sub paginulis aliquo vestris etiam sensum intimum dirigeremus. Sed consigilium ordinem illarum veritatis, quae & dogmatis per dies singulos diuinam Scripturam subdatur, & imperfecta definiti non poterant in exemplaribus scriptis transmitti. Nouimus enim, quod Dominus docente precepit illis, quod pastor diligens gregem, salubria vtero non desistat regere: quia res, que ad salutem anime pertinet, omnibus recessu et fons ipsius intimari. Prinde illustris & magnifica viri quia sententia non pertulit portatores, ut ea scribi & dirigere posserent, in convenienti tamquam dicta datus fatus ariverit, raro epistole, quam dogmatu exemplaria definitissima.

Nunc autem, ne quid de nostris * sensibus relinquatur ambiguum: quid epistole tenor habeat, quid textus dogmatu continet, breueri insinuare curauit. Iustinianus quidem Imperator filius noster (ut eis epistole tenore cognoscitur) de his tribus questionibus ora certam suisse signauit: *Vtrum unius Trinitatis Christus & Deus noster unus possit, hoc est, una de tribus personis sancta persona: An Deus Christus carna peruertere, omnipotens deitate: An proprie & veraciter mater Domini Dei noster Christus Maria semper Virgo debet appellari. Probanimus in his Catholicam Imperatoris fidem, & ita esse, Propheticus & Apostolicus vel Patrum exemplis evidenter ostendimus. Vnum enim ex sancta Trinitate Christianus esse, hoc est, unum de tribus sanctis Trinitatis personis sanctissime personam, sine subdivisione, quam Gratianus dicunt, non enim exemplis evidenter ostendimus. In libro Genesi c per Moysem Trinitas ipsa sic dicit: Ecce Adam factus est tamquam vnum ex nobis. Et item via electio Paulus ad Corinthios ita evidenter expressis: *Vnum Deus Pater, ex quo omnia, & nos in ipso: & vnum Dominus noster Iesus Christus per quem omnia, & nos per ipsum. Et in Symbolo Syriaco Niceno: Credimus in vnum Deum Patrem omnipotentem, & in vnum Dominum nostrum Iesum Christum unigenitum.**

Item sanctus Augustinus, cuius doctrinam secundum praeceptorem meorum fratrum Romanam sequitur & probat Ecclesia, in libro II. de Civitate Dei fidem: *Credimus & tenemus, fideliter predicamus, quod Pater generat verbum, hoc est, Sapientiam, per quam sola sunt omnia, vnum unum, eternum coeterum summum bonum & qualiter bonum. Et quod Spiritus sanctus filius & Pater & Filius Spiritus, & ipse confabulantur & coeterni ambo, arg. hoc itum Trinitas sit propter proprietatem personarum, & vnum Deus propter inseparabilem unitatem. Sic vnum Omnipotens propter inseparabilem omnipotentiam: ita tamen, ut cum singulis queratur, vnuusque enim & Deus omnipotens esse respondetatur. Eiusdem in libro secundo contra Maximum: *Et Pater Deus est, & Filius Deus est, & Spiritus sanctus Deus est, & hi simili tres vnum Deus est, nec haec Trinitas trius pars est vnum, nec maior pars duam quam vnum est. In libro S. Augustini quinto decimo de Trinitate: Ratione etiam addita intelligentius palam est substantia veritatis, non solum Patrem filio non esse maiorem, nec ambos simili aliquid esse maius, quam Spiritus sanctum, aut quoniam duo in eadem Trinitate maius est, quam vnum, aut omnes simili tres maius est, quam singulus Gregorius Nazianzenus ex sermone de Epiphania Deina, &c. subiectus Græcorum Patrum atque Lat. notum testimonio fidelissima, quibus (quod contendit) probatur vnam personam sanctissimam Trinitatis Christum, eumdemque natum & passum in carne, vereque ac proprie Mariam sanctissimam Virginem Dei matrem dici, & esse quod dicitur. Ad postremum vero ita concludit.**

b. Exatas 10.
4. Bibliothe.
fam
XXIV.

IOANNIS
PAP. DE PI-
DE BIBLIO-
AD SENATORES.

XXV.
vestris

c. Gen. a.

d. Cor. 3.

XXVI.

XXVII.
DE VERBI
INCARNA-
TIONE CA-
THOLICA
DOCTRINA

Huiusmodi evidentes opiniones eis illius et magnificis, quos scilicet Imperator, quod Romana sequitur & colat Ecclesia; atque Christianum nostrum suum esse (ve sepe diximus) sancte Trinitate ex duabus naturis cognoscendum, hoc est in deitate & humanitate perfidum, non ante existente carne, & postea muta velio; sed ab ipso Deo verbo mutantur, ut est, accipiente ex matre corpore caro sumpta mutatione, falso proponente vel veritatem tristinam nature, hoc est, diminuta a quo humanitatem, Dei Filium Dominum nostrum Iesum Christum Catholici confessum, omni poena hanc communionem confusus submetat; neque enim naturas in eo auctor agnoscimus, nisi differentiam intelligentes & confidentes dominatur auge humana. Sed nec duas personas in Christo intelligimus per id, quod dicimus duas naturas, ut adumbratio diversorum facere videamus, & sic (quod absit) Quaternitas & non Trinitas, sicut Nestoriani confundunt. Non confundunt eadem unitas naturarum, cum unam personam Christi confundunt, ut Eusebius impinguo creditur. Tunc vero Papa Leonius, omnesque episcopae, nec non & quartus Synodus Nicenea, Constantiopolitanus & Ephesinus primus, & Chalcidensem (scit Romanam hanc nosologie & venerata Ecclesia) sequimus, amplissimum, atque certissimum. Hoc et etsi non est fidei sacramentum, hoc est fiducia opere firmissima.

Atque autem illius et magnifici filii agentes gratias sollicitant, pauca intrinseca curantur; pleno tamen direximus exercitari potest agnoscere. Aemates, qui se monachos dicunt, quod Nestoriani evidentes apparuerunt, Romana etiam eos damnant Ecclesia. Aquilus vos, propter causam, qui cum excommunicato Corinthianum nec legam non communiqueretur, diligenter postulari admisere non debet, ut etsi etiam simpliciter collationem vietum, nihil, vobis cum ei excellimenter est commune. Quod ideo facio, ut non fieri nesciamus, si tecum vestrum minime, Christianissimi filii postulari permissum. In columnam magnitudinem vestram Demouler collaudet, domini filii meritis illibet atque magnificis, haec tenus Ioannes Pontificis ad Senates.

Hac quidem epistola si innovasset Novatoribus legalis, patet erubuisse (ut tamen in ipsiis immo homini) veteriis, an quid remanserit? negare epistolam Iustiniani ad Ioannem Pontificem, illamque quod ab ipso ad eam redditam, esse germanas, cum ex hac ad Senatores conscripta an belegimur declararent. hanc autem manus do Alcifimus Cuiacius, nihil penitus moratus, ex eadem dicta Iustiniani acq. Ioannis epistolas cognovit generalias, alteriusque esse germanas, fecitos sententiari dicterimus Alcici, qui inde de his habet vs Sant. qui & suscipitiam habent Ioannis Pontificis epistolas, que sub titulo de sacra Trinitate in Iustinianis Codice sita est; dicuntur in antiquis codicibus non inserviri: quod (ut arbitror) et faciunt, ut idem aliorum, quia Pontificis Romani auctoritas eam depravatum, quo nomine alios quoque auctores deputaverunt, ab eis reprehendi, ut Ostromus Prisengensis Choniana, & Lygiorum poeta carmine quod em. Ego in antiquis plurimos eam extraferro, nec vilia suspicione conculi posse. Quod p. vnu am alter codicem habeat, id scriptorum incuria trahendum, quod tam quondam conferunt, quod non multum ad legale scientiam pertinet: non tamen ideo hec etiam eis, qui genitos germanos que Ioannum suscipit, buccule quo do Alcifimus Cuiacius, cuiusque vel historiationis scriptorpoli vir insignis, iuris que conculcillimus Cuiacius non tantum (ut distinx) inhaerens affulatus est, verum etiam ex recrata dicta epistola eiusdem Ioannis Pontificis ad Senatores, eadem sententiam firmiter roboravit, lollus confirmavit, atque penitus labiliuit, dum ait c:

Merito doceamus Alcicius non nulli eos, qui tunc titulo de sancta Trinitate & fide Catholica combatuntur abstrusare epistola'm Ioannis Papae sive Archiepiscopi Romani ad Imperatorem Iustinianum, cui infra est ab ipso Iustiniano ad cunctem scripta fidei professo. Nec enim in eo clero ponendae epistole illius auctor alias fuerint, quoniam Iustinianus ipse, qui Pontificis Romani, cui libenter defert primas in Ecclesia, iudicio & approbatione tribueret omnia. Et omnino res ita procedit. Postea primum in q. titulo Iustinianus fideliter professio-

nem, quā ediderat Iustinus primo in imperio, quae est lex quinta. Deinde ed. clavis de fide sua, & hereticorum condemnatione propositum omnibus populis fidibus. (et Ioannes ait in sua epistola) Constatnopolitani feliciter, & Ephesini, & Cæracitanibus Cyzicentis, & Amidenis, & aliis plerisque, quae est lex sexta: Tunc ad Epiphanium Archiepiscopum Constatnopolitenses specialiter epistolam eis te, quae est lex septima: Et ostendo tunc utrum loco similem sicut, præterquam quod Latine inter lumina verborum latitudo, & consequente parem ad Ioannem Archiepiscopum urbis Romae, quam malo ut confirmatione & approbatione Ioannis, in effectam nobis, quam solam exhibete, ut probatur hic oīdo euidenter in libris Basil. in quibus vnde oīco, quod tonsuram Latinam exordium est huiusmodi: Inter claras manuostituta uerba tendit et addatur: Ex tuā quācumque in rīgiūtē
ex te regiūtē, &c. Et de hac epistola idem Ioannes sentiens illustribus viris Antenio, Senatori, Liberto, & aīlā, inquit, inquit, Imperator (ut ex eius epistola tenuis
genitrix) in his triibus quælibet ora et terram fusse signat. Tunc una ex Trinitate Christi & Domine nostri Iesu Christi, & lege Culaci, in omnibus firmiter inservient Alcicius, quem præ certe fecerit, in hī dignissima prælatice scientia, a qua polle prudenter & fiducia.

At praeteriuntur tanis hī quisvis meridiana luce clariora oculum caligine heretis Novatores. Interconfutatum dī quod in ipso la p̄tēlūtātē operis sui Reipublicanū anxiabilium egregium ac dignum auctōre auctōre, tom impeditas, tum etiam in effectu titulom cunctis speciandis videlicet ipso primo operis sui capitulo, in odī, quo vehementi ne flagello perpiciuntur, Romano-Romanum Ponitificem, probare frustis nullis est, constitutum. Inter claras, partum esse suppositum, non genuinum ipsius, cuius afferunt, Ioannis Secundi eius nominis Romani Pontificis. Inter claras plane Sedis Apostolicae Januariae tante claritudinis fulgoris impensis cœrent, ut spetillo, quem capitaneum tenebras nō aliter, quam veritate lucē ligandum putamus. Quid enim? Num si ut fracta putat, ab halo in oīdī splendoris radiis abscondebitur, vitare poteris alia pluma lucis fulcula vnde hanc minore fulgere inframur tuam oculorum aciem fortis fecient? Et tā vīcīnōrē inclipiamus. Numquid non ingens splendor ignis, & deignè fulgor egrediens est sententia illa Iustiniani in constitutione & ad Epiphanium Constatnopolitani Episcopum, quæ detulit datis ad Ioannem Romanum Pontificem littera meminim, cum ipsius Romana Sedis Antititem nominat caput omnium Sacerdotum, cuius fixi numeri pululantes omnines haecesse condonare? sed eius lingua verba inferius redimus. Numquid & hanc negas illę legitimam, de qua nulla vīngulam extirp vel eis ialem controvēsia? Numquid ipsam corporis Iuris euerterebatis, ut cuncta, quae faveat Ecclesiæ Romanae principali, prius euelassis. Quid si negas (sicut nec potes) hanc illę Iustiniani ad Epiphanium eidem in actione habes ex canon tantum, afflātā, eisdem Ecclesiæ Romae superiores Ecclesiæ principalem auctoritatem, sed etiam ad Ioannem Romanum Pontificem datam epistolam confirmarem.

Sed audi singula verba Imperatoris: In omnibus in quod seruatis flos uitiatum, sanctissimum Ecclesiarum cum ipso factissimo Papa veteri Rome, ad quam similitus hīs perfringi-
mus. Ne simi patimur, ut quicquid etiam, quia ad Ecclesiæ
consecrantur statim, non etiam ad emētē referatur beatitudinē;
cure et sit caput omnīs sanctissimis Dei facti auctoritatis maxime,
quod quoties in hī loca heretici pollulantur, & sententia
& resto indicio illam venerabilis Sedis certificetur. Quid ad
hac data ad ipsum Constatnopolitani Episcopum dicas? Quid in adeo iunctis blateris Iustinianum Imp.
& alios superiores Augusti Patriarche suo Constatnopolitano vel maiorem, quoniam omnibus, vel certe
parent poterant acq. auctoritatem tribuisse? Sed quib.
illa probes auctoritibus, queras licet ducas, minime
poteris inventare: cum econtra quibus contarium affi-
metur, confluant vndeque testes & testimonia.

Numquid

c. Cuiac. ob-
ser. lib. 12.
c. 46.

XXX.

AUCIATI
ATQVE CF-
ACILLI SA-
DEM VEN-
TANTIA

1. 2. 3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22.

23.

24.

25.

26.

27.

28.

29.

30.

31.

32.

33.

34.

35.

36.

37.

38.

39.

40.

41.

42.

43.

44.

45.

46.

47.

48.

49.

50.

51.

52.

53.

54.

55.

56.

57.

58.

59.

60.

61.

62.

63.

64.

65.

66.

67.

68.

69.

70.

71.

72.

73.

74.

75.

76.

77.

78.

79.

80.

81.

82.

83.

84.

85.

86.

87.

88.

89.

90.

91.

92.

93.

94.

95.

96.

97.

98.

99.

100.

101.

102.

103.

104.

105.

106.

107.

108.

109.

110.

111.

112.

113.

114.

115.

116.

117.

118.

119.

120.

121.

122.

123.

124.

125.

126.

127.

128.

129.

130.

131.

132.

133.

134.

135.

136.

137.

138.

139.

140.

141.

142.

143.

144.

145.

146.

147.

148.

149.

150.

151.

152.

153.

154.

155.

156.

157.

158.

159.

160.

161.

162.

163.

164.

165.

166.

167.

168.

169.

170.

171.

172.

173.

174.

175.

176.

177.

178.

179.

180.

181.

182.

183.

184.

185.

186.

187.

188.

189.

190.

191.

192.

193.

194.

195.

196.

197.

198.

199.

200.

201.

202.

203.

204.

Nunquid je prætererant qui illos iuriis prudentiam docentes facieper, que idem Iustinianus Augustus ploribus iunctiobus de Ecclesiæ Romanae primatus, eorum summa super omnes Romani Pontifices potestate, superaque auctoritate in uenientia Catholica Ecclesia amplissima nos restara celiq; Accipe hic eam vnum collecta quæ pro tempore ratio diuersis in locis Annales scribuntur, acque in primis que item ad loquaciam. Pagam idem Iustinianus scribens ipsius exordio epistole habet his verbis: *Ut legamus originem anterioris Roma pietatis & finium Pontificum apicem apostoli eam esse, ne meditetur. Vide & nos neque seruum ducentum, patrum iugum, fons ac fons specialis nostrum munimur legi illustrare, &c.* Sed & inueni illa, quæ ad Mevianum Constantino-politum Ecclesiæ Patriarcham idem de Romana Ecclesia scribit & dum agit de Agapeto Rom. Pontifice, quod Conflantinopolitanæ sedis Episcoporum iure de-politum Antiochicum, eo quod cum Ecclesiæ Romanae misere conuenienter; ut ipso que tamquam lapis Lydia, que finies, que finis Iustitia dogmata probet, acque etiam quæ Apollonius auctoritate præceles, omnes cuiuslibet apollinare Ecclesiæ factores à recto fita xtra-ctio deantes condemnet.

Sed & quam distis verbis plurimam declarat eiusdem Romanæ sedis, cum secundum locum tribue & iugis Conflantinopolitanæ Ecclesiæ, accipe ex eiusdem Novella & confirmatione ad Petrum Praefectum Patrio-norum daturbi post alia: *Ite & faciū (inquit) secundum ea-ram, quipotest illicet Conciliorum regulariter definitio-nem, secundum suos Romanos papam primum & communem fa-cionem, & autem Antiochopolitanum Conflantinopolitanum Rome secundum habere locum post sanctum apostoli-consecrati Romam sedem, & alio autem sedis omnibus preponere, & cetero; quoniam verborum exordio vides non isti opim concedere, vt patim locum obtineat Romana Ecclesia, sed ea iam ante facis canonibus constituta fer-ant debere, noua legi faciente. Quid his singulis recita-tis lenitatem & regis, firmius dictum, dulcitudis repeti-tum, iunctius incolaram, evidenter aperatum, acque gloriatus predicatorum inueni potest? ut plane non oculis tantum, sed & mente penitus caputum cum quis di-xerit, qui tot fulgentibus radib; veritatis adhuc circu-ant, & delinquent, dum ad negandis factofaciens Ecclesiæ Romane proximum lati fini sufficiere putavit, finiam Iustinianus Imperator, constitutionem in Ioannis Pape epistola recitatum, in dubium renocet atque angeret.*

Dum ergo pro fortius opera sui isti modo adeo spe-cienda glorie proponit: ut ex postibus ranta nigedi-ne fons obiectus intellige carbonitatu, & exordia me-dicione sua testorem impium & imperium confide-re. Quis enim fuisse potuit, quid ad hunc constitutionis dubitatem expendendam putuisse vinerat sedis Apollonice auctoritate? & cum si vel medieret te-tius Ecclesiæfictis literis sufficeret, pluquam sexcentas non ignorauerit de eis firmillimas Patrum extare senten-cias? Erne quis putet nos ista dicentes, hyperboles lo-quidigat digerit à nobis hacceque singulos annos, & vos eorum insinuerit aliquem, in quo supra Romane Ecclesiæ loper omnes Ecclesiæ non ceterat, vel dicitur's vel fuisse auctoritas. Cum igitur de primato Romane Ecclesiæ idem Imperator eadem scriptis inculcat: cum fenni dixit dicatur a Confleantinopolitana Ecclesiæ omnium ab amissione, quis non intelligit ipsam in Orientales tantum Ecclesiæ habuisse respectum? prout expre-sse habet in Novella centefima triegismaprima. Zeno quoque constitutionem & quis non videat ita in-telligendas? nam nihil amplius idem ei consulit Imperator, nisi ut vindicaret à tyranide Basiliæ in int-errogatione istam Confleantinopolitana Ecclesiæ.

Aene quis estimat, non ita facile esse obiecta diluere, sicut est veritatem affutare: ne cellulariam exultiamus, pri-mis aduersariis hic verba reddere, quib; adulterini esse

Q.UA OBIE-CRIT AD-VERSA-ELVIS.

XXXVII.
CONFLA-TIONEM-
DARIO-
RYM.

XXXVIII

SCRIPTO-RYM ORDO-
RECTE DIS-
POSIITVS.

XXXIX.

L. 4. nulla
1. L. C. de
sum. Trin.

nullo quatuor modo invenimus omnium summum, aut praeferre possimus eum, quamvis vixque feruimus eum. Ecclesiasticis utrumque, quem ad eundem & sua novit (adstantes) ea in unum etiam fuisse iustitiae Iudiciorum Ecclesiarum cum ipso sanctissimo Papa virie Romae ad quam similia lexponamus. Nei compasimur, ut quicquid eorum, quod ad Ecclesiasticum pertinet plenum, ut etiam ad eiusdem referatur beatitudinem, cum ea sit caput omnium sanctissimum. De sacra scriptura; vel ex maxime, quod quicquid in hoc loco heretici subdulamus, & sententia & ratio iudicis illiciunt venientibus fidei certis sunt, &c. habet ligatus huius verbis expressam mentem Imperatoris, an inquit consilium. Ex quibus a quo expedit intelligi, facilius ostendemus. Imperator ad Ioannem non hoc anno datam eile, sed superiori ante constitucionem ad E. ipsam scriptam, propter ipse Iustitiam in dicta constitutione data ad Epiphanius proficeret.

Iam, vero, plane conspicies, qualia esse soleant hereticorum delicta, impunita tenebris in obscuritate, & mendaciorum nexibus obligata, dum datum sine die & Consilio functionem Imperatoris ad Ioannem Pontificem, scriptum esse hoc anno Kal. Aprilis saepe interpretari solet; cum tamen toutiē verbis eam fusse scriptam anno superiori, scilicet Iustitiam Kal. Aprilis, ipse Iustitianus selector in dicta scriptis confirmatione ad Epiphanium Constantinopolitani Episcopum. Hoc & certius liquet ex eiusdem Iustitiani functione ad Ioannem data, recitata vero in eisdem Imperatoris epistola ad Agapetum Romanum Pontificem: expresse enim habetur data anno superiori sub eiusdem Iustitiani Confabula, et certo, ut in fine dicti fatus Ignatius, lector, et rete in obsecrationib. his temporibus invenimus, que sua fauoris efficit potius libelus infelicitate, quam responsione vincendis: illi enim (ut dicit opere prefati famosus) his iniquis, nos legibus oblitrixmas, ut vocaret historiam ab hereticis labefactam in genitum condonem vindicemus.

Sed ergo hinc sententia Iustitianum Imperatorem, quendam loquitur quia in Catholica persisterent Ecclesia, semper cognovit ipsi profissum, atque veneratum esse super omnes totius Orbis Ecclesiis primatum Romanorum Pontificis, universaliter fidei Catholicae causas ad eundem defensandas esse intellexisse, testatum esse, atque opere perfecisse, prout ostendunt, quae ab exordio eius Imperii perdi data sunt: & que per annos ferme singulos dicti fatus, specificime declarabunt. Quae vero ad accordaniam vel discipulam Ecclesiasticam refellundam, rotobrandamque ab eodem fucata esse reputabuntur, eadem ex sacrae regularum precepto, ut saepe diximus agere dicti fatus: & si fuerit iste eti ipsius scriptus, non autem ut Imperatoris potestate existimat, et se posse praescribere Ecclesie, ipsiusque sacerdotibus leges, a quibus (ut ex dictis eiusdem constitucionibus intellecti) leges ipsi requiri, sicutque ei subiectae.

Sed non hic est hereticalaborans hominis delationem omnem est his: quem enim semel eiusmodi pheuebus morbos insuerit, non mente tantum mouet, sed & corporis sensu vim admittit, ut faciat eam etiam se stessus libi videri coligere, que non extant. Ita quidem iste, qui ut ostendat non esse Iustitiani eam confirmationem in eisdem Ioannis epistola, ad postremum ex diuersitate stylorum argumentatione in studio invenit compingit: Primum omnino (inquit) plena hac epistola est indecora, auctoritatis, & tanto imperato indigne: & quam ne resumine quidem illi Patriarcham Constantinopolitani, haud minus fortasse quam ille Occidentalis fuit ambivitus, ego a nomine Latine amissus. Non (inquit) residenti honoratio apostolica, sed Romana. Quasi vera haec fides vel sola est apostolica, vel propter excellenter communem multarum Ecclesiarum nomen suum fuisse, nec ipse. Sed hoc primum a deo non habebitur in exco, Romane, sed simpliciter apostolica fuit: addidit ipse, Romane, quod fides de Romana loquitur Imperator, haec ad eius exortationem dicta velut, ne tecum vel a ihu legi Cornelius penitus reddatur obnoxios,

Quoniam autem sic enim credentes, quae dicuntur Apollonicae fides; cum tamquam aliisque certi nomini ex predictione fides Apolloniam ca nominatur, ob sui ex. ellenjan. Romanam Ecclesiam esse intelligandam, in contexto apud omnes Catholicos est. Recepit itaque vulgariter in Ecclesia nomenclatura, hanc indicis Imperator, simpliciter nomine Apollonica fides. Romanam ipsam expedit Ecclesiam, quod cum virtutum illi dicendi genus apud Catholicos omnes, nec quod dem (ut putat Novator) ab eisdem Imperatoris stylo abhortet, immo quam maxime congit: nam in id frequenter videntur in epistolis ab ipso Iustitiano ad Horatium Papam confertur, ut illud: Apostolica fides communis scriatur. ac rursum: Misericordia legatione, fidei apostolicae promulgatae sacerdotis, itemq; alia, vbi alt: Ut intelligenti confabula vestis Apostolica fides primatum fertur, id ipsum etiam scriptis dictum inueni: sin in epistolis eiusdem Imperatoris ad Agapetum Pontificem datis, necnon aliorum Epiphanius temporis huius, ut de a lis cuique fidei utili dicere omittamus, sicutem verbis in eodem fenu militare.

Expresum id habes & in litteris ipsius Epiphanius Constantinopolitani Episcopi ad eundem Hornimanum, quam calumniose vult. Novator agro animo tulit efficas laudes Romanam Ecclesie ad Imperatore prolatas, p. inquit, Epiphanius non eo tantum nomine honorat factam Romanam Ecclesiam scriptus, sed & eius suis subditibus pluribus proflerit. Ut ex his magis admittat reffidit ac proclama homines, qui tributare velle Constatinopolitano Episcopo, quae, si non lateceperat, quod nec posse int. compicebat, et in merito obstupescat, quo liquor & conceptus aduersus fidei Apostolicam cum omni ferae praeceptis homines infelices. Scias pateretur, non solum Apostolica Ecclesie nomine per excellenti Romanam intelligi, sed etiam appellatio Catholica Ecclesie, indem Romanam significans, ut apparet ex epistola b Horni ad Papam ad Iustitium Imperatorem.

His exflatus festucis, ad postremum, erit cuncta clista superius de veritate illius Iustitiani constitutionis ad Ioannem datae decessit, statu super; esse posse evidenter Iustitiani Imp. selficationis epistola, quam scriptis ad eiusdem Ioannis successorem Agape uno e, vbi more solito, simulac creatus est ipse Pontifex, mittens ad eum fidei Catholicae professionem, non aliam quidem, quam ad eius predecessorem Ioannem Pontificem iam antea missam intermixta verbis illis: Reddebo honorem apostolicae vestri & vestrae similitudini, quod semper natus & in vita sua & eis, ut deo patrem, honoraverit, et vestram vestititudinem: annos, quae ad Ecclesiastum fatum pertinent, felicissimam ad nostris deferre vestra conditrix: quoniam natus semper magnum fuit studium, ut aliam vestris & Apostolicae vesti, & fatus simillarum Ecclesiarum custodire, qui hanc uobis emere & inveniret per manus, nulla suercedente contrarieatur. & reliqua a liberato praetermissa, quod fe deceptio ministratur in dicta Ioannis Papae ad Iustitianum epistola, cuius est exordium: Interclaras, subiectis tantum eis, quae posse adest Imperio ad ecclesie in fine epistole: Prima. C. v. vix ad calcem, vbi & rectangulo dies & Consul, qui desiderantur in Codice Iustitianico, his verbis: Data etiam Id. Iuniorum Constantiopol. D. N. Iustitianum perpetuo Aug. tertium Cap. anno nimmitum imperiori, ut a nobis superius est denonstratum. Sed pro Iustitiano, certe, Iustitianum. In Iustitiani constitutio ad Epiphanius, in qua de eo mentio habetur, data reperitur tunc Mattio. Exemplio autem Ioannis pra dec floris Agapetus eandem a Iustitiano ad se mislata fidei professio in fuis et eum redditis literis a posuit, quoniam est exordium: Gratulamus, venerabilis imp. &c.

Habes igitur abunde fatus, lector, ex his vidi caras à calumnia oblarantur fatus consultum litteras Ioannis Romanum Pontificis, ut Iustitianum Imperatoris constitutions, castigemq; ex hac defensione magis silufratas; ex quibus reliquias ab eodem fatis quicquid veritas omnibus

enim

d. Agapet.
epist. 1.

LXV.

c. In epist.
Agapet. 6.

LXVI.

* reliquias

enim ab initio longe abdixerentur, si verba singula
la lingua superemus confundenda sententia. Sa-
xi vero ex his tibi possunt esse compert, quae
difficiuntur, quicquid progressus gressus.
Statim offendit le tamquam in loco Theologos: a qua
facultate quam procul abhorreant, vel inde vacas
intelligere, quod cum discerent de legum scientia,
quam in primis profili sunt adoratiorierit (vt vi-
dili) hiscachar penitus communiquerit: quod &
in aliis inferius ostenditur, cum aduersus alium le-
gatum heretum eram factore percutiū nobis pro de-
fensione illud, ut veritas continuo certandum erit.
Hanc autem feci inter alias peccata heretorum:
et non illius queque obtrudantur, hebetantur,
obducantur, neque profici obseruantur ingens, qui
fidei Catholice mentre floridu videtur portuens, fe-
cundum illud Apostoli a: Officium est huius
cor-
arum: dicentes illi sapientes, fuit falsus, sed de his
heretorum.

Quod rursus ad res gestas etiudem Ioannis Ponti-
fices, quod hoc item anno mensi Aprili priuatus Epis-
coporum, redige in monasterium ac pessentiam am-
Comandatam quendam ita dictum in Galli Episco-
pum, cuius Ecclesiam commandavit S. Cesario Epis-
copo Arelaten. Exstant de his duis epistole eiudem
Ioannis Papae et Arelateni architono deponit, quan-
um priuacum vniuersitatem Gallicarum Episcopos data, sic se
habet:

Dicitur ita: inuenisti Episcopum per Gallias constitutum 16.
anno.

Tunc enim nobis à fraternitate vestra missa relatio, in qua
Concordia nostra legitur cunctum inquit involutum. Et quia
huiusmodi persona facturam posse inherere mysteria, ab ho-
mo vel eorum nostris consilii removere auctoritas: ut in ma-
nus ipsorum delicti veniant à Domino petere non omittat.
Nec si ergo impossibile esset, quod posset cuncta
reducere quæsita sunt. Sed ex tua Ecclesia diffinita à vide-
tur, ne iniquo voluntate dei: praesenti autoritate determina-
mus, qui à te sit nos non omnino exhibenda, ut nolit de ordi-
nario clausum, nisi ex Ecclesiastica facultate presumatur,
sed ex ea at facienda mysteria perirent, excusat. Pra-
eclara autem Conveniencia, vt habeat penitus licen-
tiam patiturum dare vobis confirmare, vt errorem suum eu-
stiter aliquipso die proponatur et culpam. Dominus vos
aduenientem induxit, fratres christiani. Dat. VII. Idus Aprilis.
In Regno Ian. V.C. Conf. Poterio autem epistola sic
est habet:

Ianuon presbyteri diaconi, & cuncto clero Ecclesiæ in qua
fuit Constitutus Episcopus.

Ponit ad nos à fratibus & Cœlestiopæ nostris missa re-
lato, vt Conveniencia de cunctis suis confessis ligatur at-
tenuerit. Et quia huiusmodi hec ceteris implicatis facie-
dit non posse ministeria amittitare, necesse volu folia-
na credimus Episcopos adiungere: & id in Ecclesiæ
restitutione dat nobis decretum auctoritas: vt Ecclesiæ
fia præsta Regio somni nequat Pontifici solatus indigere:
et in cunctis parere decessum ad ea tenendummodo,
que sicut sicut regunda mysteria, ita tamen, ut nolit
Ecclesiastica facultate prestat: sed item in eo, qui non
est ordinis confessor, nullus gradibus premoneatur, donec
programmam suam perficiat. Omnum vero hinc folia-
num Cesario fratre & Cœlestiopæ nostro intingimus,
et concursum curda, que necesse sunt, perinde cernimus.
Dominus vestrum inuenientem custodiat, dilectissimi filii. Dat. VII.
Idus April. Palma Ian. V.C. Conf. Luditus autem hic fuerit
Ecclesiæ Episcopus, non dicit, vixit de te notissima
ageat.

Cum autem Cœlestiopæ ita nominatum Episco-
pus, nemigis: huius namque temporis vita id fe-
rebat: Habet enim his etiam temporibus clausile
locutio in Gallia, inveniendum Episcopum Turonen-
sem, de quo multa Gregorius eius Ecclesiæ succel-

lorum Episcoporum. Oferua in reliquo morem veterem,
consilii confusione in damnatione Episcoporum Apo-
stolicam fedem. Porro quem modo audis sententia
damnatum, scilicet ipsum appellasse ad successorem lo-
annis Agapetum Papam anno sequenti, ut suo loco pa-
tebit.

Iam vero res bellicas, Deo iuvante, feliciter gestas in
Africa prosequimur. Qui enim nihil antiquos habuit
Iustinianus Imperator, quam ut rectam fidem cuiuslibet
haeresis, stabiliter, cuius rei causa singulis sermene-
nis nouas edilleret fanckones, nec ab eo studio ex bello
potuit multiplicioris curia auerti: Deum sibi concilia-
uit Imperii defensorum, hostiumque debellatorem:
ut plane perspicuo valde fuerit declaratum exemplo,
pro Imperio contra barbaros pugnare Deum, cum
Imperator pro Ecclesiæ adiutorius hereticos bellum ge-
vit. Quod gitter anna superiori (vt diximus) feliciter
capitum, & feliciter gestum est in Africa bellum
aduersus tempestivus ubique Vandalo, hoc anno
est felicissime absolvutum, cum videlicet eorum Rex Gil-
limer ad Muros profugis, obsidione fatigatus se tandem
Romani desit. Quomodo autem id acclerit,
tem gelam Procopius batus prosecutus est: quod
siclicet imperatus cum suis Gilimer ipse se contulit id
Numidum montem, Papam dictum, accessu difficultum,
quem a Pastra Duce obfendendum Bellisarius
mandauit: atque demum trium mensium conflampto
spatio, finit a hieme, fame vexatus eternumque con-
fessus dedidit ille Pharax, & per eum Carthaginem
ad Bellisarius ductus est, atque suscepit feliciter con-
fessum est bellum. Hæc, inquam, pluribus Procopius
narrat.

Eneruata iam fuerat in Vandali pristina illa belli-
ca fortitudo, quæ domuerant orbem Occidentalem:
quantum enim a primo illo robo, nec non ab o-
ptimis mortibus, quos predicatoris vidimus a Salua-
no Massiliensi, deficere, operz pretermis est ver-
ba hæc Procopii ceddere, cum sit c: Vandali namque
omnium sunt, quos secum, molliissimi atque delicatissimi:
omnium vero miserium Maxentius: illi, ex quo Africam
tenuerunt, mens quotidie capiosa, tam omnium rerum,
quas ea fert regio, continuo refixa: gestabant præterea ve-
stem Medicam ac sanguinam, quam ferunt vocant: in ihu-
tris quoque & hippodromi ac omnibus aliis obellemen-
tiis, præferunt in venerationibz continuo versabatur: salta-
tores & mimes spidabant: auditum & acroamat & mu-
fici & omnia quæcumque grata animo male instituto de-
lincebant. Eorum item plura in horre agitantes aquæ &
arboribus amant, ac symposia plura, conuincione facien-
tes, ventres denique magis propere frequentantes. Hæc de Wan-
dalo Procopius, contraria plane omnibus illis, quæ de
isdem incubit Salianis, antequam in Africam vene-
rint, cum tamem in impietate semper perseverauerunt
Arianis.

Sed prosequitur Bellisarius Constantinopolim
redecentem, reliquo in Africa Salomonem Duce exercitus
qui aduersus rebellantes Mauros dimicaret. Superata
igitur calumna, quam in eum inuidi parvanti, & patre-
facto Imperatori animi sui candore, decernit ipsi ab
illo triumphus, qui ab eodem Procopio in describi-
tur: Bellisarius interea cum Gilimer ac Vandalo By-
zantion proficit, omnes accusat illi honores, qui superio-
rum temporum Duabus maximas ad eam vitorias flatu con-
fuerunt, quibus nemo ab his annis sexagesim habuisse viris
ill, prater quam Titus & Trajanus. & alij quicunque Impe-
ratores in illum eantes, barbaras gentes superaverunt. Spolia
namque atque trophae pars facies, captiuosque præferens,
per medium riven triumphum egit, non quidem antiquo
modo, sed ex proprio domo pedibus vigore ad Hippodromo
processit, inde usum ad locum rupem, ubi selecti etiū Impe-
ratores.

Erant autem spolia quæcumque ad Regu capiti ministerium

LL.

GILIMER.
SEDATRO.
MARIE.

b Procep.
lib. de bello
Vandal.

LII.
VANDALI
CORVETTI
DELICIAS.
c Procep.
lib. 2.

LIII.
BELLISARI
TRIVM-
PHVS.

d Procep. de
bello Vandal.
V.L.

LIV.

et compescerunt, aucti tunc, velut ager, quem Rego exanimata morte, ornata deinde vero, lapidibus, pretiosa constellata, ante quod, pueris, & alia omnia, que manu rege adhuc erant, argenteam praeterea multarum valentorum myrtorum, omnia denique rega supplices admiscent precepsa acque admiranda, vipepsa & Genitrix quoniam Roma est Palatio dñe ipsa, ut supra commemorauit: in qua & Iustinianus res multenobis existens, que olim a Tito Vespasiano, cum litteris Olympias cepit, Romana res quodammodo alio exportata fuerunt: Quas cum iudicium quodam afferent, eis ad quemdam filii proximum ex nota Imperatori, has opes byzantini inferi in Palatino munitione portare, quod alibi inquam, quam in loco, vbi Salomon Indorum Rex ab initio eas confinxit, consenserat aut propterea Genitrix Romanorum Imperium dirigit, nunc cursum ex eadem causa Romanum exercitus Iustinianus sine propositu. Haec ad delata Imperator intelligens, vnde tunc, accipio omnium illa litteris Olympianis ad Christianorum tempora remittenda mandabit.

Erat autem intratrum pli capinos Glimmer ipse purpuream quandam vestem honoris amulcere cum omnibus confraternis, quod alibi inquam, quam in loco, vbi Salomon Indorum Rex ab initio eas confinxit, consenserat aut propterea Genitrix Romanorum Imperium dirigit, nunc cursum ex eadem causa Romanum exercitus Iustinianus sine propositu. Haec ad delata Imperator intelligens, vnde tunc, accipio omnium illa litteris Olympianis ad Christianorum tempora remittenda mandabit. Prosequitur vero Glimmer in Hippodromo conflit, ut Imperiorum in alta fide confinximus, populumq; circumspicimus confit, ac denunciamus, in quod statim perverteri, confidemus, neque sicut, neque auctor conquisimus eis: taurum ibid Hebreorum voluntum memoramus: & Iustini pantatum & omnia vanitas. Nes mora, ipse pariter & Belisario in eo ab his qui imperatores parvorum sufficiunt, Iustini omnes populus adoravimus. At ille, simul & Theodatus eius, Blederic filius & nepos eius, & vice Valentinius Imperator sanguine venientes, necessitudine quodam forcavit, eis amplius mucronaruntur. Glimmer autem loca quedam in Galatia non admodum comprehendit, ab habundantia solum cursum in suo proprio die dedit. Inter Patrios eternos feremus hanc quidam ista, auctor. Ariana dicitur, hinc que res ann. bulus de Belisario tenimmo & Glimmer ita Procopius. Quos auctor eidem Belisario, reuertit anno via cum Consulatu consti Imperator honores, res singulis singulis reddentes anni suo loco dictari sumus. Voluti Iustinius in Anguleto a se erecto, ipsa curia, quo Senatus concenserat, in amplissimi vestibuli fornice clausum si de Wendalii superatus historiam misit opere elegans illime pingi, ut cuncto populo ob oculos efferturum a Deo acceptum beneficium, testatur id quidem Procopius, ubi de ciudem Imperato-

ris adficius agit. Tanta ponit uero Christi Imperator, tam exiliu haec nos nemini concessi a Deo accepti benefici memor, hanc inquit videlicet volu tibi in his totus existens, praeter rediles pletum in cubicolo & publice in ecclesiis ingentes gratiarum actiones, ad huc illud addicit, ut & in Codice a se edito id ipsum potestis omnibus tot vocibus, quod syllabis, inquit loqueretur, coq; Deo gratiis, quod maioriam summissione divino munio est repursum & blegi, dian perpetue in memoria gratiarum actionem Deo debet am noua constituisse edita volvi concessisse. Etenim in biudem recipratis Africa ad optimum eius regnum addxit animum, et cedemque fons illius moderans Praefectum Praetorio creauit Achelaum, qui sub Belisario in eodem prelio militaverat, coniunctionem cum eisdie de officio Praefecti Praetorio Africæ, quanto a Deo iuxit ea ete confessus beneficia, reuertit, ostendit magis, dum & mala, que a Wendalii Africa passa est, enumera, sed ipsius audi.

In nomine Domini N. Iesu Christi Imper. Iustinius, &c. Quas gratias sunt quas laudes Domini Deo noster Iesu Christi exinde debeat nec me non frater aperte conciperit, nisi lingua profere. Multas quidem & a Deo meritorum largitates, & innumerabilitate circa nos cibosum beneficia conferimus, pro quibus nihil dignum nos esse cognoscimus. Pro rursum tamen, quod hanc omnipotem Deum per nos propria laude & pro suo amore demonstrare dignatus es, excedit omnia mirabilia operia, quae in facili contingit, ut Africa per nos tam breui tempore.

recepit opera libertatum, sancta non negligenter, quibus a te uada in capitula, que anima omnia binis fuerint in te & corpori: nam anima quidem diuina, ut mentis atq; sapientia non seruigia recipiendo ad suam perfidiam transfererent; corpora vero libato natatione clara in ergo barbitone ducimus, sic engabent ipsa quod, Dei caros, ut ecclias, non perfida mandebant, aliquando ex iis ballo fecerunt. Videntur venerabilis viri, qui ab ipsiis seductis linguis penas suas iniquitatem loquuntur. Ut vero post diuinam terrena per diversa differit premissa ratione eti-

LVIII.
STAGEL.
RATIO AC-
CIDENTAL.
VIRTUS
BENEFICIA.

LIX.
DE P.R.A.
PRACTO.
P.R.M.
A.R.I.C.A.
DANDO.

LX.

d. Dina. 12.

P. 77.

lita quidem faniens Imperator, poleros annos deputat Principes, signo, quod retrahetur, exemplo: post populos Dei beneficis decubat, tum verbis, tum fama gratias summis digno munimur ete reddendas: verbi quidem ex animi summissione deponimus, ut cuncta Deo optimo maximo ferantur & cepta, in illud blasphemum profesarint, ut impie cum impis dicant: *d. Manu nostra excastra, & non Deus fecit haec omnia.* Fidelis vero gratias agit, ut intelligentes ea se legi tanta esse conseruant a Deo, ut deinde populo non tyrannice proficiat, sed proficit: sepius patres gerant pacientes, & non depacientes populum sibi a Deo credimus. Hac quidem conditione preci populi a Deo Reges David & verbis illis docens, occulta ete. De peccatis accepit enim, patere lacrimas suam & Israel barestatorem fuit: Et pauperes in innocentia corda sui, & in intellectu manuum suarum desiderant, quod sunt nec, cum videbant lantus legitibus, comendare proprieitate securitatem, atque quietem: dum leges istae iniquaque praetervenerint.

magistri.

c. L. C. de
officio Prae-
fecti Prae-
toris.
LVII.
GRATIA-
RUM ACTIO
IMP.

PAP. 3. ATHALIANA.
... quaeque militibus libe[r]tatis fidei provinciae
conceduntur & defenduntur, optime scientes,
quoniam h[ab]et bas coercentis, ne populus ab his
patet, quia ex hoc bas perpetu consuetus,
et in magnitudinis atque militibus libertate relaxantur hi-
brarum.

Siegitur post primam sancitatem legem, idem Imperium, que multibus in Africa militibus annis, eorumque Datus per singulas provincias disponendis debeat, illius a 2. ales Novembris Duxem exercitus datus continet. Iam hoc excedens anno, labo propterea suo Confutatio, lato Aprilis, cuius his tantum iuris erit exodus, etiam si resitare; fe haberent enim initia veluti i acceptorum De bonis dictiorum actus, in die tabula, quis voluntarius, in nomine Domini nostri Iesu Christi ad omnia conculcans quatuor annos semper predixerat. Per ipsam enim in etiam regnorum aplice: per ipsum pacem cum Persis in eternum regnum habebat; sed iudei acerbitates, et fortissimes 13.

convenientia; per quod inter se diversis annis
anno decimo: per spem multas exstantes super ani-
mam: et proponit huiusmodi endere, & ab inserviis Imperator
receptaculis conciliari: per ipsorum que ut nosro inde
cavimus galenorum & similia custodiendos, confirmamus. Unde
per nos gratiam etiam cunctis administrationis indicis &
cunctis officiis a fratribus proximis consiliariis, attribuentes
cunctis emolumentis, quod vniuersitate percipere debet,
ad eum iuris prouidenciam etiamcum amicorum nostrorum refe-
rentium & amatus militum & Ducis milites ordinare diffici-
litas. Sequitur itaque. Et reliqua vsque ad finem, que
beringens Causa & terminus mense earum est, si cupis, con-
sidera poteris. Voluit autem ipse Imperator has recens-
eritis a le constitutiones hoc anno inserti in Codicem
Illi quam ante editam vidimus; ut si dem ex no-
stris promulgatis possit tandem obviare, quibus interdum
negligilla iura fangi laborant, & alia addi-
cuntur: ipsius enim hoc anno, suo Consula-
to quarto, Imperator decimo Kalend. Decem-
bris edidit item (ut diximus) auctiaria & emenda-
tio, recente de his, que hic significaretur, apposita lan-
cione.

Multa preterea Vp[er]fossi[us] de his , que spectarent ad Africam Ecclesiasticas moderandas , quorum interius in functione et anno sequenti fuit Consultum Belis[ia]ni etiam quan loco teatratu[m] humus . Era plane mil[le]riu[m] factis Ecclesie Africane , v[er]o que s[ecundu]m quam[us] preferrebat agit[ur] quan[us] vet[er]es , p[ro]p[ter]eas & v[er]itate in sepius repletum in quibus et immunitam beatitudinem lumbos essent . ad annos enim ferme secundum Ipatium ab Ariatis traculentis barbaris pol[li]ca , quem[us] potuerunt ex regnante priscili de- con[us] & pulchritudineis ? Ad eam autem eccl[esi]am , et in politaria cultu[m] (quatinus fas esset) reliqui[us] etiam in proprio studio sequenti anno immo[bi]liam Ot[toni]diorum , qui reperti potuerunt , in Africa Episco-

perum Concilium celebratum est : agens de eo suo
loco.
Iustiniusq[ue] insipit, ut quam recipisset nobis illam
summo labore Romano Imperio a maioriis partam
prosimus in primis statim politicanum retinocet,
pro virtutis laborant, finitionem illam edens, qua valu-
te et quinque sua fecerat, per quae certe; cultus hoc c-
ontium fragmentum reliquum est d[icitur]. Omne infusum, &
c. Pl[ato]. Q[uod] Vandalorum temporibus vel quis, vel propriis pa-
tronis, vel auro veris quo sexu vel transuerso cognitis q[ui]a,
al iustum gradus erat, sunt, utrumque annuum placia
reservata, nihilq[ue] excludant, proscripti p[ro]prietatis. Vt ad com-
probandum esse anni, e parte prolatione proferantur. Vt omnes
a[re]a Romanis legibus publicis sint, hanc summa que de tribus Af-
rica iustinius lancis legibus aliquatu[m] reperi-
t. Sed quod idem Imperator sine aliis p[ro]teret, sine ad-
decent, vel uniuersitatem spectantia in Africa adfici-
rigenda caruit. Procopius d[icit] legenter prosecutus est
de fatis.

cum ob gratiarum & omnem, veluti triumphales quod
sem fornicis & colus futilis prelio & intercessione ad
Deum viceris, ipsi Dei genitricem & semper Virginem
Carthaginie nobiles & faveant ecclesis. Quodammodo
enim viti sunt mutuus officio que etiam beneficiis cer-
tatis Dei Deigenitrixq; Iustitiam cum n. hic adae-
sus improbus Neoflorianos eius defendi slet summum o-
mnium titulorum dignitatem, quo vere Dei mater appella-
reatur; ab ipsa datum est elypti imperio potuisse: & com-
pletus complectes eidem erexisse ecclias; post illum ve-
ro Hierosolymis nobilis b. filiusq; ab ea regnabit est,
et quam faciliter vincat ac Africam subiugare: quod
rursum ob accepta a Deo tam ingenia munera, pluribus
ipsum habens & honoratus, quas Carthagine extundit
curavit. Haec quidem reddendis beneficiis cum mutuo fi-
muli certent Deos & homo: semper tamen vincit Deus:
deinde vnam tantum consequi p' est homo victori-
am, si grata agens, & fateatur diuinis beneficiis superer-
atum: quod quidem Iustitiam fecisse vidimus.

Ageni itaq; idem, qui supra, Procopius de redditis ab Imperatore Carthaginie erat, vbi locutus est de stirps antiquis & Wandals per vineas Africam de molitis, huc addit: Solum Carthagine pax quadam in antiqua specie maneret, & ip[us]que diuinitutem temporis amollaperat. Et pauci post primam Carthaginem nursum collapsarunt totum suum, quae ante non fuit, regia. Postea quod s[ecundu]m et cratima Dei genitrix, & in Palatio, cui indigena sunt & sunt a Pro-
me, non ut puro, quod prima nomine saceretur aliquaque
pro Carthaginensis misryt (nun enim apud eum etiam de eam misryt) sed q[ui]a primaria inter alias esse etiam
a clibibus haberetur. Addit Procopius & monasteriorum ab
eo erectum, membulum munitione iuxta mare, in quo
monachii debitas Deo laudes perfoluerent: insuper &
Bigaiensem, quem cinuisse mari, eandemque nominem
coniugis Theodorianum appellasse. Adrumenum praeterea
maris ab ipsis circum, lusitanum nuncupatum in
quo etiam nomine ab eo sulse Carthaginem non in
tam lusitanum, multiplex memoria est; id enim patet
ex litteris Synodi Carthaginensis, & in ipsius lusitanum
constitutionibus.

Sed illud laude dignissimum, dum barbaros re-
persos in Africis, quos Maures vocant, Romanis subiicit,
ex Genibus redidit Christianos ; de quibus ita Pro-
copius : Tripoli hic promontoria sunt, habentaque Maures
barbari gens & Romani antiquo fidebre vocata. Hic omnes à tu-
fumano Regi perfusi Christianorum doma sponte amplie
zati sunt, vocantesque nunc Pacari, quod Romani semper confe-
deratis sunt, à pacatis dedit Latine vocem, ceterum regi qui
Maures eodem Imperatore sub Duce Salomonae Da-
rensi & ellis post eum vix post decennium subiugari po-
teruntur, reliqui parere reculantibus in partes inter-
res Africæ effugians. Sed de Africanis sebus fatissimam ad
Gothicas transeamus.

Hoc eodem anno Athalaricus Rex Gothorum cor
ruptis moribus adolescens, vbiamos octo in regno ab
solus flet, moritur, vt Procopius haec uerit. Theodosius
vero confilio Amalanthus regnum sucepit, de quo p
uta idem auctor : Erat autem Theodosius nomine quidam
Theodosius ex sacerdoti Amalanthus negos ad multum etatus pro
nebulis Latinarum litterarum, Platonice rurisque Segnatum sa
tu peritus, reti amicorum bellum profici ignorans, longeque intercedens
locum ab industria & fieri posse absens, accumbulante pa
canis exinxus insimulabatur. Extant littere Amalanthus
ad Senatum Romanum de subrogatione Theodo
si datus Regnum Gothorum, quibus eam plurimum
laudat, necnon ipsius Theodosi ad Senatum item ep
istolas. Sed quid accidit ingrati animi sed in qua fac
tus? Simulacrum Theodosii ipse liberat est nactus re
gnihabens. Amalanthus vinculis alligata in in
folia ad lacum Vulsum posita afferuntur. In carcere in
fuit. Interca vero oratum pacem legatos Contingit
polim Libanum seque Opilioneum cum illis tribus in
firmitateque eiusdem argumentum Amalanthum ad e
stremam mortem traxerunt.

DE SOCIE
TATIS CAR-
THAGINENS
IBUS IMP. &
RECTIS.

LXV.

*c Prostpp. de
adficione In-
firiam. l.6.*

*E Ante de
Ecclesie. &
alio.*

LXVII.
ATHALA-
RICI OBI-
TUS.
h Procop. c
bello Goth.
lib.1.
THEODA-
TUS REX
GOTHO.

AMBLA-
SYNTHA-
CARCERI
S.D.A. 1971

10
11

Extant

Exanti p[ro]p[ter]e interea, in quibus de mala legatione pacis

mentio habetur: sed & liceit Theodati p[ar]titer agud

Caffiodorum integra: habentur, quibus pacem perit

per legatos ab se misos. Qui igit[ur] exigit[ur] per Amala-

fantham invicem fieri litteras scriberentur ad Imperato-

rem, ad idem offici p[ro]sternendum Senatum. Viribus ade-

git, ante expulsus aduersus eum quasi nutantem,

cuius exemplo vniuersit[er] regnum facile commoueret

posset, n[on] iuxta alia: Quo inquit, cuncta non fuit excusabili

fi Roma deliquerit. Egipcio autem Semetus ad Imperato-

rem sic[ue] habeat:

Hocellum animo & noceffarium videtur esse negotium pro-

ficitur Romanae Reipublice pro principi supplicare: quia con-

uenit avola experti, quod nobis post propter libertati.

Nam inter cetera bona, que velut singulariter deinceps tristissimis, ni-

quid gloriosissimis probatur accidere, quam quae recognoscuntur viri-

qui post p[ro]p[ter]a. Sigillum ergo clementissimum Imperatoris, & de

genio curse doli[us] in domino manu, ut pacem restringamus

Regi formidans prebeat, sic nos pacem, & abundabilis

est, qui temp[er]e de vestra concordia videbamus accepimus.

Romanum signum nomen uti commandavit, scilicet dominus ven-

it[us] gratia vestris eritis acceueris: & hoc meriti

significamus, quid de vestra mente sentiunt. Quis enim ergo Italia

faderet vestrum compatriotam, quia tam amici p[ro]p[ter]a, si per

dilectionem vestrum copularet. Cui et nos fratre patre nos videtur pos-

se inforare: affirmare patriam nostram in hac precatoria verba

procuravimus;

Si tibi aliquando grata fui, am[us] tibi me principium, defi-

n[on] forsan me. Quinque dominantes, nos debet effigie concordie, ne

incipiant talia in me facere, que ex tua cognoscitur in aliis dispe-

pare. Nam mihi si causa crudelis existit, quod semper vitagan-

dis p[ro]p[ter]a. Si me laeti patres, veliam nonen tue putatio ex-

flenda. Quod enim pro me non amplius agere, cuius religio,

qua tua est, exponit[ur] sic fore: Senatus meus bruciatus

est, facultatis insufficiunt[ur] angusti. Noli per dolor-

diam dissipare, quid de te per bellum defendere. Habet multos

Reges, sed neminem huiusmodi literatum: habet prudenter vi-

ras, sed nullas si dolores & pietate possident. Dilig Amal-

ianum meum p[ro]p[ter]a, non enim fortis, non concordans

compositam. Romanum prudenter charum, genitrix virtute ren-

derend. Inge quinque vota, participare consuta: ut tui glo-

rius probat, si non aliquod p[ro]p[ter]a occidat. Noli me sic

querere, ex non valde invenire. Tua fons nubilissimus

charitate sic nullum facias meta membra lucerat. Nam si Libia me-

rit per se res ipsa libertatem, crudelis est me amittere, quan-

do super uita non possit. Imperio motu stracca, triumpha-

tor ergo. Plus est, quod generali voce petitur, quam si veser a-

niam & cunctis in gratia adiuvi offensione vincatur. Hoc Roma-

loquitz, dum volu per suos supplices Senatoris.

Quod si adiuuus minus est, beatorum Apostolorum Petri at-

que Pauli petri sanctissima cogitetur. Nam qui fecerunt Romani

sepe difendere prostant ab hostiis, sed exi-

quid coram meritis non triplum Principium?

Sed ut omnium excenta vestra congrue ridenter, per illos virum

venerabilis legitum p[ro]p[ter]a Regis nostris ut restringamus

temporis definitio[n]em p[ro]p[ter]as credimus dirigentes, ut multa

debetis efficiere, que vel singulis poterunt quid p[ro]p[ter]as animas ob-

temere, hac Sena ut, id experient[ur] ut apparet) Regi

Gothorum. Diversa haec legata est ab ap[osto]lo p[er] Petri-

um legatum exhibita: haec autem mitia est hoc anno,

cum legati profecti sunt Senatoris, Libetius scilicet

& Opilio: quod ipsi indicant illis litteris, vbi dicunt:

Hoc Roma loquitz, dum volu per suos supplices Sena-

tore[es].

Postrhaec Theodatus Rex Gothorum, nonnullorum

persuasiōne, quorum cognati clime Alsatianus

thu[n]ec traditi sibi, camdem obsecundam curant,

ita Procopius d[icit], fed Jordanus eam in balneo triangula-

cam credidit: h[ab]et tandem finem confecta est formi-

la supra sexum magno & excelsissimo p[ro]p[ter]a: quis

enim quoniamque illa molier fuerit, praeterea, que

de ea Procopius aque Jordanus habent, & consule Caffiodorum in ep[ist]ola hoc anno scripta ad Senatum de

collata fibi Praetori Prefectura. Qui autem in Occiden-

te ab Imper. Iustiniano missus est Petrus, ut necem A-

malasunthe cognovit, que sue virtutis ergo clarissima

era. Im[per]ator, de celum est immane fatus, con-

stitutasque pariter tem[po]r[is] indigessimae perpetravit,

qua animos Iustiniani commouere plurimum posset;

foreque post haec, ut amplius p[ro]p[ter]as p[ar]tis esset, fab-

lata de medio secunda zequi amantisima, ip[s]e Ima-

peratriciam etiam consimilissima: quod & accidit. Ex-

tem (ut idem restat Procopius) vbi illa accepit Iusti-

nianus, hoc ipso anno ipsius Imperii octavo, aduersus

Gothos bellum parate cepit, dimisit ut infecta legis-

is: cepitque exercitum comparare, & ad eius e[st]ad

commodere Francos, iam ante (xxv dimis) vi-

utante Alaricio concitatos. Quae autem acta fini-

decent fuit loco anno exp[er]ient[ur] i, quo gelle & noluntur.

Sed que hoc transacta fuit anno his subiectis:

nempe dimisus legato Petri ad eundem Imperato-

rem Theodato Regem, tam ab ipso, quam ab eius coniuge

Regina Gudelia ad Iustinianum Imperat. redi-

ditas esse litteras, quibus obnoxius pacem petere signi-

ficavit, habet eas, qui scripsit, Caffiodorus s[ic] in quibus

& mentio habet de legatione iternum per virtutem vene-

rabilem cum insensu litterarum Imperiorum missa: Sa-

cetd[em] plane quedam metu insignem a Theodo-

to delectum legitum esse, ex eius scripta litteraz

docent. Quod vero ad Petri legationem ad Impera-

torem directam pertinet, memini eius pluribus Proco-

p[ro]p[ter]is.

Hic vero in Theodati Regis exordio ibi eundem

cautiuos, lector, eundem Regis Gothorum imagi-

nem, calunque Reip[ublica] factio non obseuum, quo fa-

cereotes vel confundentes: in qua p[ro]p[ter]a habes, quod obse-

reutes, Gothum Regem in babari[us] primitivis insta-

tuimus esse Romanos; & aduersa eius parte in Victoria

Principem adulantum Iustinianum, qui Vuandrum

Regem debellaverat.

Hoc anno sub diis Consulibus finem imponit factio

Chronico Marcellinus Comes, triple eius operis p[re]f[er]e-

zione restatur, atque hoc opus ali[us] cui dimis scrip-

tionem subclipe quod illam p[ro]p[ter]am, cu[m] Caffio-

dorus his verbis meruit: Marcellinus etiam quatuor libros

de temporis qualitatibus & p[ro]p[ter]is locutione pulcherrima

vegan[te] conficiens, annis suis transiens laudabiliter percurrevit:

nam vero p[ro]p[ter]a dereliquit, & paulo post, v[er]bo de Eu[ro]bili

Chronico habuit mentionem illa subiungit: Hunc subse-

cu[m] est supradictum Marcellinus Ilyrianus, qui adhuc Patri[ci]o

Iustinianum fuisse censetur; sed melius dicitur deusus & re-

cupare. Theodatu Principi usque ad foris Imperij triumphantis

Angyli Iustinianus p[ro]p[ter]am suam, Domino nuncante, perdixit: ut qui

sunt fui in obsequio scilicet gratia, postea ipsi Imperio copi-

se amantissimum apparuit, haec Caffiodotus de Marcellini

Chronico, cu[m] & aliam referit inferius inco[n]trario-

rem, cu[m] illi & Marcellini, de qua deo, p[ar]t[er]a legendo ej[us]

qui Constantinopolitanum cunctatis & vires Hierosolyma-

rum quatuor illa monachissima narratio[n]e conscripta, haec

mus de eo ipso. Sea p[ro]p[ter]e Chronicon reliqua

Marcellini scripta penitus vi-

dentur.

FESV

LXX.

APOTOLI
VERIS PA-
TRONI.

1. PROCEP.
2. BULLA GOTH.
3. AMAL-
SYNTHA
NECATVS
EGFRED.
4. Par. 11.
5. Ep[ist] 16.

LXXXI.

1. APOTOLI
VERIS PA-
TRONI.

1. PROCEP.
2. BULLA GOTH.
3. AMAL-
SYNTHA
NECATVS
EGFRED.
4. Par. 11.
5. Ep[ist] 16.

LXXXII.

1. APOTOLI
VERIS PA-
TRONI.

1. PROCEP.
2. BULLA GOTH.
3. AMAL-
SYNTHA
NECATVS
EGFRED.
4. Par. 11.
5. Ep[ist] 16.

LXXXIII.

1. APOTOLI
VERIS PA-
TRONI.

1. PROCEP.
2. BULLA GOTH.
3. AMAL-
SYNTHA
NECATVS
EGFRED.
4. Par. 11.
5. Ep[ist] 16.

LXXXIV.

1. APOTOLI
VERIS PA-
TRONI.

1. PROCEP.
2. BULLA GOTH.
3. AMAL-
SYNTHA
NECATVS
EGFRED.
4. Par. 11.
5. Ep[ist] 16.

LXXXV.

1. APOTOLI
VERIS PA-
TRONI.

1. PROCEP.
2. BULLA GOTH.
3. AMAL-
SYNTHA
NECATVS
EGFRED.
4. Par. 11.
5. Ep[ist] 16.

LXXXVI.

1. APOTOLI
VERIS PA-
TRONI.

1. PROCEP.
2. BULLA GOTH.
3. AMAL-
SYNTHA
NECATVS
EGFRED.
4. Par. 11.
5. Ep[ist] 16.

LXXXVII.

1. APOTOLI
VERIS PA-
TRONI.

1. PROCEP.
2. BULLA GOTH.
3. AMAL-
SYNTHA
NECATVS
EGFRED.
4. Par. 11.
5. Ep[ist] 16.

LXXXVIII.

1. APOTOLI
VERIS PA-
TRONI.

1. PROCEP.
2. BULLA GOTH.
3. AMAL-
SYNTHA
NECATVS
EGFRED.
4. Par. 11.
5. Ep[ist] 16.

LXXXIX.

1. APOTOLI
VERIS PA-
TRONI.

1. PROCEP.
2. BULLA GOTH.
3. AMAL-
SYNTHA
NECATVS
EGFRED.
4. Par. 11.
5. Ep[ist] 16.

LXXXX.

1. APOTOLI
VERIS PA-
TRONI.

1. PROCEP.
2. BULLA GOTH.
3. AMAL-
SYNTHA
NECATVS
EGFRED.
4. Par. 11.
5. Ep[ist] 16.

LXXXIX.

1. APOTOLI
VERIS PA-
TRONI.

1. PROCEP.
2. BULLA GOTH.
3. AMAL-
SYNTHA
NECATVS
EGFRED.
4. Par. 11.
5. Ep[ist] 16.

LXXXV.

1. APOTOLI
VERIS PA-
TRONI.

1. PROCEP.
2. BULLA GOTH.
3. AMAL-
SYNTHA
NECATVS
EGFRED.
4. Par. 11.
5. Ep[ist] 16.

LXXXV.

1. APOTOLI
VERIS PA-
TRONI.

1. PROCEP.
2. BULLA GOTH.
3. AMAL-
SYNTHA
NECATVS
EGFRED.
4. Par. 11.
5. Ep[ist] 16.

LXXXV.

1. APOTOLI
VERIS PA-
TRONI.

1. PROCEP.
2. BULLA GOTH.
3. AMAL-
SYNTHA
NECATVS
EGFRED.
4. Par. 11.
5. Ep[ist] 16.

LXXXV.

1. APOTOLI
VERIS PA-
TRONI.

1. PROCEP.
2. BULLA GOTH.
3. AMAL-
SYNTHA
NECATVS
EGFRED.
4. Par. 11.
5. Ep[ist] 16.

LXXXV.

1. APOTOLI
VERIS PA-
TRONI.

1. PROCEP.
2. BULLA GOTH.
3. AMAL-
SYNTHA
NECATVS
EGFRED.
4. Par. 11.
5. Ep[ist] 16.

LXXXV.

1. APOTOLI
VERIS PA-
TRONI.

1. PROCEP.
2. BULLA GOTH.
3. AMAL-
SYNTHA
NECATVS
EGFRED.
4. Par. 11.
5. Ep[ist] 16.

LXXXV.

1. APOTOLI
VERIS PA-
TRONI.

1. PROCEP.
2. BULLA GOTH.
3. AMAL-
SYNTHA
NECATVS
EGFRED.
4. Par. 11.
5. Ep[ist] 16.

LXXXV.

1. APOTOLI
VERIS PA-
TRONI.

1. PROCEP.
2. BULLA GOTH.
3. AMAL-
SYNTHA
NECATVS
EGFRED.
4. Par. 11.
5. Ep[ist] 16.

LXXXV.

1. APOTOLI
VERIS PA-
TRONI.

1. PROCEP.
2. BULLA GOTH.
3. AMAL-
SYNTHA
NECATVS
EGFRED.
4. Par. 11.
5. Ep[ist] 16.</